

PARTS:

Apel·lant : Sr. MMLR

Procurador : Sra. AHD

Advocat : Sr. CJM

Apel·lat : Sr. AOF

Procurador : Sra. CFL

Advocat : Sra. PCBV

SENTÈNCIA 049-2020

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President : Sr. ALBERT ANDRÉS PEREIRA

Magistrats: Sr. VINCENT ANIÈRE

Sr. CARLES CRUZ MORATONES

Andorra la Vella, el 22 de juny del 2020.

En nom del Poble Andorrà.-

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra ha vist el recurs d'apel·lació a les actuacions més amunt referenciades.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat **Sr. ALBERT ANDRÉS PEREIRA**, el qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

Primer.- En data 8-11-2018, el Tribunal de Batlles va dictar sentència amb la següent decisió :

*“Que donant lloc a la demanda interposada pel senyor AOF, ha de condemnar i condemna al Sr. MMLR, titular de la B a pagar a l’agent la suma total de **VINT-I-SET MIL VUIT-CENTS NORANTA-UN EUROS I QUARANTA TRES CÈNTIMS (27.891,43 €)**, que s’incrementarà dels interessos legals a partir de la fermesa de la present resolució, amb imposició de les costes judicials, inclosos honoraris d’advocat i de procurador.*

Que altrament, es declara responsable al cridat en garantia, la cia C, SA , solidàriament amb el defenent, de la responsabilitat civil declarada .”

Segon.- Contra l’esmentada resolució la representació processal del Sr. MMLR i de la societat C SA interposaren recurs d’apel·lació.

En data 16-5-2019 la representació processal del Sr. MMLR formulà el corresponent escrit de conclusions i en virtut dels arguments que s’hi exposa demana que es revoqui la sentència d’instància en el sentit de declarar la no responsabilitat del Sr. MMLR sobre els fets succeïts.

Per escrit de data 17-5-2019, la representació processal de la societat C SA formula les seves conclusions demanant la revocació de la sentència d’instància, absolent la de la responsabilitat solidària amb la imposició de les costes originades inclosos honoraris d’advocat, procurador i saig al Sr. MMLR.

Tercer.- En data 4-06-2019, la representació processal del Sr. MMLR presentà el seu escrit de contesta a les conclusions demanant que es

desestimi el recurs de C SA i que es ratifiqui el segon paràgraf del decideix de la sentència d'instància, tot imposant el pagament de les costes judicials a la recurrent incloent honoraris d'advocat i procurador.

En data 6-06-2019 la representació processal d'C SA aportà el seu escrit de contesta a les conclusions demanant la revocació de la sentència de 1a instància, absolent C SA de la responsabilitat solidària front la part agent, amb imposició de les costes originades inclosos honoraris d'advocat, procurador i saig si és el cas al Sr. MMLR i contra la part Agent.

Per escrit de contesta a les conclusions de data 7-06-2019, la representació processal del Sr. AOF sol·licita que es confirmi íntegrament la sentència d'instància i es condemni a les parts recurrents al pagament de les costes judicials causades en aquesta instància, incloent honoraris d'advocat i procurador.

Quart.- Per ofici de data 6-12-2019, la Batlle comunicà al Tribunal mitjançant Aute de data 26-11-2019 l'estat de cessació de pagaments i fallida a la societat C SA.

Per aute dictat en data 29-01-2020 aquest Tribunal decidí :

“Primer.- Suspendre parcialment les presents actuacions pel que respecta a la societat C, SA, fins que les parts sol·licitin llur continuació, una volta s'hagi procedit al tancament del procediment de cessació de pagaments i fallida que se segueix contra la referida societat.

Segon.- Continuar les presents actuacions en relació a la part apel·lant Sr. MMLR.”

FONAMENTS DE DRET

Primer.- L'objecte d'aquest procés versa sobre la pretensió indemnitzatòria que exercita l'agent, el qual, com a conseqüència d'un accident laboral produït en data 17 de novembre de 2011, va patir múltiples lesions a la mà esquerra quan procedia a tallar una peça de fusta amb una màquina anomenada TUPÍ.

L'interessat sol·licita que es declari la responsabilitat de l'empresari, titular de la fusteria, per l'absència de sistemes de seguretat en la màquina de tall que l'operari estava utilitzant i, també, per la manca de formació i de supervisió adequades en l'ús d'aquest instrument.

La sentència apel·lada ha acollit aquesta pretensió i ha condemnat l'empresari a que aboni a l'agent la quantitat de 27.891,43 €, solidàriament amb la seva companyia asseguradora, que va ser cridada en garantia al procés, a instàncies del demandat.

Tanmateix, cal tenir en compte que s'ha declarat posteriorment la cessació de pagaments i fallida de l'asseguradora, per la qual cosa es va acordar la suspensió parcial d'aquestes actuacions, pel que respecta a la mateixa, fins a la finalització del procediment corresponent, tot això segons auto de 29 de gener de 2020. En conseqüència, el procés només segueix en aquest moment en relació amb el demandat i actual apel·lant, Sr. MMLR, de manera que aquesta sentència només es refereix i dona resposta al recurs d'apel·lació interposat per aquest darrer, mentre que resta en suspens el recurs que va formular la companyia d'assegurances, fins al moment en què conclogui el procediment de cessació de pagaments i fallida de la mateixa.

Segon.- L'apel·lant defensa la seva manca de responsabilitat en la producció de l'accident, adduint que el treballador afectat prestava serveis des de feia gairebé deu anys; que tenia coneixements amplis sobre l'ofici

de fusteria i que no feia només tasques d'aprenent; que va rebre formació sobre les mesures de seguretat escaients i que no existia cap altre formació específica en la matèria; que la màquina disposava de les mesures de seguretat necessàries i que, tanmateix, no és possible eliminar totalment el risc inherent a la utilització de l'aparell.

Tercer.- Com ha declarat aquesta Sala (sentència de 26 d'abril de 2017, entre d'altres):

“Recordarem que per principi: pertoca al treballador víctima d'un accident laboral establir l'incompliment de les obligacions legals i contractuals de l'empresari en matèria de seguretat, per que prosperi la seva demanda en rescabament dels danys patits a conseqüència d'un accident de treball del qual fou víctima (TSJC 107/09, del 29 d'octubre del 2009). Tanmateix, vam poder precisar que “l'obligació de seguretat que recau sobre l'empresari no solament comporta que aquest darrer ha de respectar les seves obligacions en el seu aspecte preventiu i reglamentari, en particular com ho detalla la Llei de seguretat i la salut en el treball, però també que, front a l'assalariat, i en el marc de la relació contractual que els uneix, ha de garantir la seva eficàcia i el caràcter apropiat de les mesures de seguretat” (TSJC 86/15, del 16 de juny del 2015)”.

De la mateixa manera, resulta rellevant recordar que, segons l'article 5.3 de la Llei 34/2008, de 18 de desembre, de la seguretat i la salut en el treball:

“3. L'empresa no té responsabilitat quan el fet danyós es derivi de circumstàncies que li siguin alienes, anormals o imprevisibles o de fets excepcionals, les conseqüències dels quals no hagin pogut ser evitades malgrat tota la diligència emprada, i en general el cas fortuït o la força major, o bé en cas d'imprudència exclusivament imputable a la persona treballadora, sempre que el mateix hagi rebut informació i formació específica en matèria de riscos laborals, que hagi tingut al seu abast les mesures de seguretat i els equips de protecció adients per la seva feina i que l'empresari hagi emprat mesures de vigilància raonables en relació amb la correcta aplicació i utilització d'aquests”.

Per a l'adequada aplicació d'aquesta normativa i d'aquests principis generals, resulta necessari examinar el resultat de les proves que s'han practicat en les actuacions.

La declaració testifical de dos dels treballadors de l'empresa (folis 218 a 220) resulta concordant en afirmar que l'agent prestava serveis en qualitat d'aprenent i que no tenia coneixements específics per utilitzar la màquina TUPÍ, així com que aquesta no disposava de cap guia vertical ni horitzontal, ni cap sistema per empènyer la fusta, per impedir que el retrocés del material no provoqués una lesió al treballador.

D'altra banda, el dictamen pericial (folis 236 i seg.) i els seus aclariments (folis 278 i seg.) posen de relleu que la formació que va rebre el treballador no era suficient per al maneig de la màquina TUPÍ, com es desprèn del fet que només de forma molt general es contemplava l'ús de màquines de tall (annex 1 del dictamen). El perit afirma que *“totes les causes atribuïbles a l'operari són conseqüència de la seva falta de formació en el treball amb aquesta màquina”* i que *“el treballador accidentat tenia la categoria laboral d'aprenent, de manera que no pot assumir la responsabilitat del maneig d'aquesta màquina per la perillositat que comporta”*.

En sentit contrari, l'apel·lant al·lega que el treballador va seguir un curs de formació, però aquest era només de 1,5 hores i el perit ha analitzat el seu contingut, sense poder constatar que es referís específicament a una eina de tall com la que va utilitzar l'operari.

També fa referència el recurrent a l'informe d'una empresa de prevenció en matèria de riscos laborals que va intervenir després de l'accident (folis 80 i seg.). Ara bé, aquest document conclou que no es poden determinar les causes de l'accident i, en tot cas, la informació de què parteix va ser subministrada només per l'empresari, de manera que no pot prevaler sobre el resultat de la prova pericial.

De tots aquests elements de prova, es desprèn que l'empleat no tenia la categoria laboral ni la formació necessària per a la utilització de la màquina, i que, en tot cas, era necessària una supervisió específica que no es va donar en el cas examinat, cosa que implica una *culpa in vigilando* que determina la responsabilitat del titular de la fusteria. Com abans s'ha dit, l'article 5.3 de la Llei de la seguretat i la salut en el treball només exclou la responsabilitat de l'empresa quan l'accident es produeix per circumstàncies alienes a la mateixa, anormals o imprevisibles o per fets excepcionals, així com en el cas de culpa exclusiva de la víctima, sempre que s'hagi donat la formació específica necessària, subministrat els mecanismes de protecció adients i s'hagi supervisat raonablement la utilització d'aquests.

Per tot això, s'ha de concloure, com ho fa la sentència apel·lada, que l'empresa ha incorregut en responsabilitat com a conseqüència de la producció de l'accident. Atès que no es discuteix l'import de la indemnització, procedeix desestimar el recurs d'apel·lació i confirmar íntegrament la sentència impugnada.

Quart.- La desestimació del recurs ha de comportar la imposició de les costes causades en aquesta instància, inclosos els honoraris d'advocat i procurador, segons prescriu la constitució de l'emperador Zenó (Codi 7, 51, 5).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, ha pres la següent

DECISIÓ

Primer.- Desestimar el recurs d'apel·lació que interposa el Sr. MMLR contra la sentència dictada per la Secció Civil del Tribunal de Batlles en data 8 de novembre de 2018, la qual es confirma en els seus propis termes.

Segon.- Imposar a l'apel·lant el pagament de les costes causades en aquesta instància, inclosos els honoraris d'advocat i procurador.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-